

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
RIS3 jomas “Biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, farmācija”
vadības grupas sēdes protokols Nr.1

Datums skatāms laika zīmogā Nr.12.1-3.1-2024/8

Sēdes norises vieta un datums:

Attālināti *MS Teams*
2024. gada 9. maijs

Sēde sākas: plkst. 10.00

Sēde tiek ierakstīta un protokolēta, protokoli tiek publicēti LIAA [tīmekļvietnē](#).

Sēdi vada: vadības grupas priekšsēdētājs Osvalds Pugovičs, Latvijas Organiskās sintēzes institūts

Sēdi protokolē: Alise Ose, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra

Sēdē piedalās:

1.	Samanta Budrecka	Ekonomikas ministrija	ar balsstiesībām
2.	Jānis Kloviņš	Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs	ar balsstiesībām
3.	Annamarija Driksna	Farmācijas, biomedicīnas un medicīnas tehnoloģiju kompetences centrs	ar balsstiesībām
4.	Vitālijs Skrīvelis	Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociācija	ar balsstiesībām
5.	Zanda Jurjāne	Latvijas dzīvības zinātņu nozares attīstības klasteris	ar balsstiesībām
6.	Osvalds Pugovičs	Latvijas Organiskās sintēzes institūts	ar balsstiesībām
7.	Agrita Kiopa	Rīgas Stradiņa universitāte	ar balsstiesībām
8.	Uldis Berķis	Izglītības un zinātnes ministrija	ar balsstiesībām
9.	Inese Kaupere	Veselības ministrija	ar balsstiesībām
10.	Nils Rostoks	Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs	bez balsstiesībām
11.	Egils Einārs Jurševics	Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociācija	bez balsstiesībām
12.	Ansis Pekšs	Latvijas dzīvības zinātņu nozares attīstības klasteris	bez balsstiesībām
13.	Aigars Jirgensons	Latvijas Organiskās sintēzes institūts	bez balsstiesībām

14.	Dace Bandere	Rīgas Stradiņa universitāte	bez balsstiesībām
15.	Māris Turks	Rīgas Tehniskā universitāte	uzaicinātais
16.	Dagnija Loča	Rīgas Tehniskā universitāte	uzaicinātais
17.	Roberts Melbārdis	Amerikas Tirdzniecības palāta	uzaicinātais
18.	Kaspars Losāns	Amerikas Tirdzniecības palāta	uzaicinātais
19.	Alise Ose	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra	uzaicinātais
20.	Inese Skapste	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra	uzaicinātais
21.	Sofija Grīnvalde	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra	uzaicinātais
22.	Laura Greiškāne	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra	uzaicinātais
23.	Laura Karatājeva	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra	uzaicinātais
24.	Ņikita Puškins	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra	uzaicinātais
25.	Svetlana Lampiga	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra	uzaicinātais
26.	Laila Kūle	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra	uzaicinātais

Sēdes darba kārtība:

1. Vadības grupas priekšsēdētāja Osvalda Pugoviča ievadvārdi, darba kārtības un kvoruma apstiprināšana
2. LIAA Inovāciju pārvaldības nodaļas vadītāja Sofija Grīnvalde sniedz izklāstu par RIS3 Vadības grupas darba mērķiem un uzdevumiem
3. Ekonomikas, Izglītības un zinātnes un Veselības ministrijas pārskats par progresu iepriekš pieņemto darbību īstenošanā
4. Diskusija par rīcības plāna aktualizāciju, jaunajām iniciatīvām no nozares puses, nākamās tikšanās saturs
5. RTU ziņojums un balsojums par RTU iesnieguma virzīšanu LIAA direktora apstiprināšanai
6. Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā (AmCham) ziņojums
7. Sanāksmes apkopojums

Sēdes norise:

1. Vadības grupas priekšsēdētāja Osvalda Pugoviča ievadvārdi, darba kārtības un kvoruma apstiprināšana

Vadības grupas priekšsēdētājs Osvalds Pugovičs iepazīstina ar sēdes kārtību un vadības grupas koordinatori Alisi Osi (LIAA Inovāciju pārvaldības nodaļas vadošā eksperte), kura apstiprina kvorumu.

2. LIAA Inovāciju pārvaldības nodaļas vadītāja Sofija Grīnvalde sniedz izklāstu par RIS3 Vadības grupas darba mērķiem un uzdevumiem

LIAA Inovāciju pārvaldības nodaļas vadītāja Sofija Grīnvalde pastāsta par vadības grupas modeli un iespēju vadības grupas sastāvu paplašināt, kā arī tiek uzsvērts, ka galvenais vadības grupas uzdevums ir stratēģijas aktualizēšana un pilnveide, kas ir veids, kā identificēt, uzsvērt un izvērtēt būtiskas problēmas šajā RIS3 jomā. Tiek uzsvērts, ka visi klātesošie ir nozares kodols, kas zina, kas jomai ir nepieciešams un kādi ir klupšanas akmeņi. Kā arī informē, ka stratēģiju ir nepieciešams aktualizēt tuvāko mēnešu laikā, no kuras izriet arī Rīcības plāns, kurā nepieciešams iekļaut darbības, kuras attiecas gan uz valsts sektoru, gan pētniecības iestādēm, gan arī nozares pārstāvjiem.

3. Ekonomikas, Izglītības un zinātnes un Veselības ministrijas pārskats par progresu iepriekš pieņemto darbību īstenošanā

Jautājumā par zinātniskās informācijas pieejamību Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) pārstāvis Uldis Berķis informē, ka zinātniskās literatūras datu bāžu pieejamības jautājums skar daudzas nozares, un tas ir iestrādāts konkrētos Ministru kabineta (MK) noteikumos, tāpēc veikt izmaiņas nebūs tik viegli. Izglītības un zinātnes ministrija patlaban nestrādā pie šī jautājuma. Noris diskusijas, ka jautājumu par zinātniskās informācijas pieejamību varētu pārņemt Vienoto pakalpojumu centrs (VPC).

Jautājumā par budžeta vietu skaitu jaunās, nozares attīstībai svarīgās studiju programmās Uldis Berķis informēja, ka virzība uz absolventu skaita vērtējumu finansējuma aprēķinā samazina jēdziena "budžeta vieta" nozīmi. Pašlaik par šo jautājumu noris diskusijas. Tiek plānots, ka vienosies par konkrētu absolventu skaitu, un tad attiecīgi pēc tā arī tiks piešķirts finansējums, jo Latvijā vislielākā problēma ir tā, ka ir daudz studējošo, kas studijas nepabeidz.

Jautājumā par ESFRI objektu ceļa kartes atjaunošanu IZM informēja, ka par to diskusijas varētu atjaunot rudenī.

IZM prioritāte šobrīd ir Atveseļošanās un noturības mehānisma aktivitāte, t.i. augstskolu un zinātnisko institūciju konsolidācijas projekti 82,5 miljonu apmērā. Šie projekti izvērtēti 1.fāzē, kur šobrīd tiek veikti labojumi un maijā tie varētu tikt uzsākti. Projektu skaits ir nopietns, vairāk nekā 300 individuālie granti un 90 pētniecības projekti. Līdztekus no IZM budžeta ir palaista sabiedrības veselības valsts pētījumu programma, kā vadības organizāciju nodrošina Veselības ministrija. Ir sagatavoti MK noteikumi gan par praktiskajiem pētījumiem, gan par Postdoc programmu, gan arī par pētniecības infrastruktūrām. Šajā plānošanas periodā ieguldījumi pētniecības infrastruktūrā būs nelieli. Drīzumā tiek plānots izsludināt PostDoc programmu, kur finansējums ir plānots mazāks kā iepriekšējā periodā.

Ekonomikas ministrijas (EM) pārstāve Samanta Budrecka informē, ka tiek aktīvi strādāts pie grozījumiem Zinātniskās darbības likumā, šobrīd šie grozījumi ir Tiesību aktu portālā (TAP) uz atkārtoto saskaņošanu, un līdz 13. maijam tiek gaidīts institūciju saskaņojums. Jūnija beigās uz MK tiek plānots virzīt šo regulējumu. Galvenais mērķis ir noteikt regulējumu, kas attiecībā uz valsts zinātniskās institūcijas tiesībām un publiskā finansējuma rezultātā radītu zinātību un tehnoloģijas.

Šī gada 6. februārī MK apstiprināja grozījumus EM jaunajā piedāvājumā par ilgtermiņa Valsts pētījuma programmas (VPP) modeli, un attiecīgi ar MK rīkojumu tiks apstiprināta ilgtermiņa VPP izveide. Šobrīd tas atrodas TAP portālā atzinumu sniegšanai (termiņš: 13.maijs). Konkurss uz platformu izveidi tiek paredzēts aptuveni 2024.gada 3.ceturksnī. Sākumā tiek apstiprināta šīs programmas izveide, kam sekos konkursa nolikuma izstrāde un saskaņošana, pēc kā Latvijas Zinātnes padome izsludināt konkursu. Kopējais finansējums no 2024. līdz 2026.gadam ir 22 miljoni, un turpmāk ik gadu (pēc 2026.gada) ir plānoti 8 miljoni.

Veselības ministrijas (VM) pārstāve Inese Kaupere informē, ka šobrīd darba grupa aktīvi strādā pie Datu otrreizējās izmantošanas likuma, un to plānots iesniegt MK līdz 30.jūnijam. Kā arī šobrīd tiek strādāts pie Biobanku likuma, kur noris sarežģīts saskaņošanas process, bet vēlāk šī gada laikā arī to ir plānots iesniegt MK.

4. Diskusija par rīcības plāna aktualizāciju, jaunajām iniciatīvām no nozares puses, nākamās tikšanās saturs

Uzsākot diskusiju, Osvalds Pugovičs secina, ka IZM un VM jautājumi būs aktuāli vasaras otrajā pusē, EM jautājumi būs aktuāli jau jūnijā. Vadības grupas virtuāla tikšanās varētu tikt plānota jūlija sākumā, līdz kurai vajadzētu aktualizēt jomas stratēģiju un rīcības plānu. Tiek diskutēts par nepieciešamību uz nākamo sanākumi uzaicināt VPC pārstāvjus, ar kuriem veidot diskusiju par Zinātniskās literatūras datu bāzēm.

Latvijas Biomedicīnas un studiju centra pārstāvis Jānis Kloviņš uzskata, ka būtu vērtīgi dzirdēt VPC viedokli par lielo datu apstrādes virzienu un darbību šajā jomā, jo ir nepieciešams risināt jautājumu par lielo datu uzglabāšanu gan vienkārši no resursu pieejamības viedokļa, gan arī no pārraudzības viedokļa, īpaši vēršot uzmanību uz medicīnas sensitīvajiem datiem, kā arī svarīga ir skaitļošanas joma datu apstrādes ziņā.

Rīgas Stradiņa universitātes pārstāve Agrita Kiopa piekrīt, ka VPC būtu vērtīgi uzaicināt uz nākamo sanākumi, jo šobrīd tiek sniegtas dažādas iespējas, piemēram, Datu stjuartu projekts.

Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociācijas pārstāvis Egils Einārs Jurševics informē, ka teju gadu ir izsludināta farmācijas regulējuma revīzija, kurā piedalās arī katra valsts. Šobrīd tiek veidota darba grupa, kas šo Latvijas pozīciju analizēs. Šo jautājumu būtu nepieciešams skatīt arī šīs vadības grupas līmenī.

VM pārstāve Inese Kaupere ziņo, ka darbs pie šīs lielās paketes jau ir uzsākts un tas turpināsies. Ministrija šobrīd apstiprina šo darba grupu, kuras sastāvā ir arī ražotāju un iestāžu pārstāvji. Tiek plānots, ka nākamajā sanāksmē ar šo regulējumu Egils Einārs Jurševics un Inese Kaupere iepazīstinās arī pārējo vadības grupu ar farmācijas regulējuma revīzijas darba grupas aktivitātēm.

5. RTU ziņojums un balsojums par RTU iesnieguma virzīšanu LIAA direktora apstiprināšanai

Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) pārstāvis Māris Turks sniedz izklāstu par RTU kompetencēm, kas ir zinātniskā pētniecība, inovācijas, rūpnieciskie pētījumi, tehnoloģiskās izstrādes, un tajā noris zinātnē balstīts mācību process. RTU vēlētos aktīvi piedalīties iepriekš pieminētajā jautājumā par zinātniskās informācijas pieejamību un datu apstrādi. Vēlētos virzīt lietas, kas saistītas ar industriālo doktorantūru, kā ietvaros doktoranti izstrādā pētījumus, kas interesē industriju. Kā arī RTU uzsver, ka būtisks ir Zinātniskās darbības likums un jautājumi, kas saistīti ar pētniecības infrastruktūru.

Vadības grupas priekšsēdētājs Osvalds Pugovičs virza jautājumu balsošanai par RTU atbalstīšanu uzņemšanai RIS3 jomas “Biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, farmācija” vadības grupā.

Par – 9

Pret – 0

Nebalso – 0

Lēmums: Vadības grupa vienbalsīgi ar 9 balsīm balso par RTU iesnieguma virzīšanu LIAA direktoram apstiprināšanai par iesaisti RIS3 jomas “Biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, farmācija” vadības grupā.

6. Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā (AmCham) ziņojums

Roberts Melbārdis pastāsta par to, kas ir Amerikas Tirdzniecības palāta (AmCham) un kādas ir viņu aktivitātes biomedicīnas jomā. AmCham ir vadošā ārvalstu tirdzniecības palāta Latvijā, kurā jau vairākus gadus aktīvi darbojas veselības darba grupa, un šogad ir izveidota arī precīzijas medicīnas apakšgrupa. AmCham veido dažādus noteiktas koncepcijas dokumentus, piemēram, par vērtībās balstītu veselības aprūpi, kā arī organizē dažādus pasākumus. AmCham ir viens no atbalstītajiem PMNET forumam. Viņu interesēs ir darbaspēka un ekonomiskās izaugsmes jautājumi. Precīzijas medicīnas apakšgrupas mērķis ir aktualizēt diskusiju par Precīzijas medicīnu un rosināt visas iesaistītās puses uz rīcību. Viņu pieeja ir visaptveroša, piemēram, veselība dati, likumdošana, ētikas aspekti, pētniecība, izglītība un citi virzieni.

Osvalds Pugovičs rosina un pārējiem vadības grupā nav iebildumu, ka turpmāk varam aicināt Amerikas tirdzniecības palātas pārstāvjus uz sanāksmēm viesu statusā, un vēlāk domāt par cita veida iesaisti vadības grupas darbā.

7. Sanāksmes apkopojums

Apkopojot sanāksmi, Osvalds Pugovičs uzskata, ka nākamā tikšanās varētu notikt šī gada jūnija beigās vai jūlija sākumā. Ir cerība, ka nākamajā sanāksmē jau būs aktualizēta informācija par likumdošanas iniciatīvām, kas jau ir uzsāktas. Kā arī no nozares puses ir jāpadomā, par ko mēs vēlētos runāt ar Vienoto pakalpojumu centru (VPC), kāds ir mūsu viedoklis par jauniem uzdevumiem datu jomā. Kā arī ir jāizskata iespēja Rīcības plānā iekļaut līdzdarbošanos Farmācijas regulējuma revīzijas darba grupā, vai vismaz regulāri uzklaust informāciju par šīm aktivitātēm. Nākamajā sanāksmē būtu nepieciešams jau aktualizēt arī jomas Rīcības plānu. Vadības grupa vienbalsīgi ar 9

balsīm atbalsta Rīgas Tehniskās universitātes pievienošanos RIS3 jomas “Biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, farmācija” vadības grupai. Drīzumā tiks izsūtīts balsojums par konkrētu laiku nākamajai attālinātajai sanāksmei.

Sēdi slēdz plkst. 11.15.

Vadības grupas priekšsēdētājs

Osvalds Pugovičs

Sēdi protokolēja:

Alise Ose

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠIEM
ELEKTRONISKIEM PARAKSTIEM UN SATUR LAIKA ZĪMOGUS